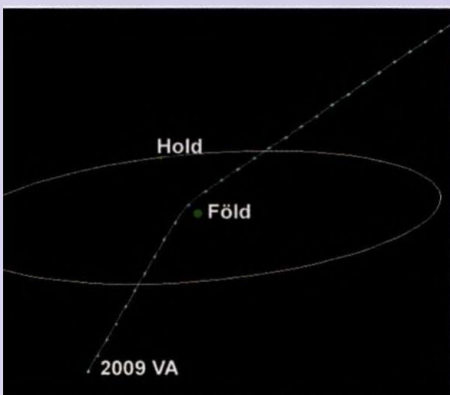

Kisbolygó süvített el mellettünk

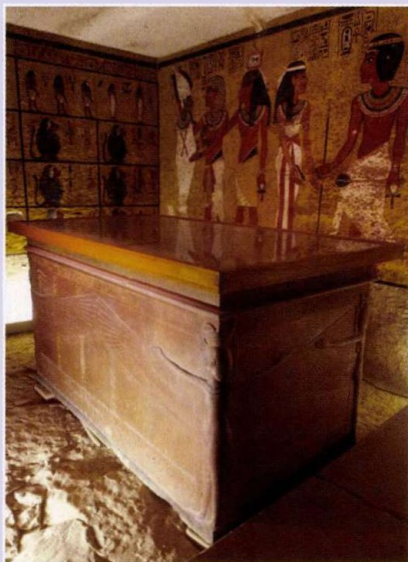
November 6-án egy korábban ismeretlen, mintegy 7 méter átmérőjű kisbolygó, a 2009 VA süvített el a Föld mellett, mindössze földátmérőnyire (14 000 kilométer) bolygónk felszínétől. Ez a harmadik, a Földet legjobban megközelítő ismert kisbolygó. A két

A 2009 VA kisbolygó pályája november 6-án: a rajta látható beosztások egy-egy óra elteltét jelzik

Övják Tutankhamon sírját

Az Egyiptomi Régészeti Főfelügyelet megállapodást kötött a kaliforniai Getty Intézettel (Getty Conservation Institute: GCI), amelynek értelmében egy ötéves program keretében megvizsgálják a Tutankhamon sírjában terjedő rejtélyes barna foltok eredetét és emellett különféle állagmegővási munkálatokat is végeznek a 3000 éves sírban – jelentette be Zahi Hawass egyiptomi régészeti főfelügyelő.

nála is közelebb elhaladó az 1 méteres átmérőjű 2008 TS26, amely tavaly október 9-én 6150, és a 7 méteres 2004 FU162, amely 2004. március 31-én 6535 kilométerre közelítette meg a Földet. A 2009 VA-hoz hasonló méretű kisbolygók átlagosan évente kétszer haladnak el ilyen közelségben a Föld mellett, s mintegy öt évente eggyel történik ütközés.

A 2009 VA kisbolygót a Catalina Égbolt-felmérés felvételein 15 órával a találkozás előtt fedezték fel, és gyorsan azonosították mint olyan objektumot, amely nagyon közel halad majd el a Föld mellett, de nem fog nekiütközni.

Mindössze 13 hónappal ezt megelőzően hasonló körülmények között fedezték fel a valamivel kisebb méretű 2008 TC3 kisbolygót, amelynek a pályája azonban keresztezte a Földet, és 11 órával a felfedezése után nekiütközött: Szudán fölött nagy magasságban szétrobbant darabjainak egy részét meg is találták a sivatagban.

(NASA/JPL)

Tutankhamon Királyok völgyében lévő sírja a thébai nekropolisz egyik legjobban látogatott turistacélpontja. Az ötévesre tervezett konzerváló beavatkozás főként annak az aggodalomnak tulajdonítható, amely feltételezi az egyedülálló műemléket a nagyszámú látogatónak is felróható további fizikai állagromlástól.

Az 1922-ben a brit Howard Carter régész által felfedezett sír a legkisebb a Királyok völgyének 26 sírja közt, viszont páratlan abban, hogy ellentétben a többivel, amelyeket sírrablók már régebben fosztogattak, szinte teljesen érintetlen állapotban fedezték fel.

A hozzá tartozó négy helyiségből egyedül a sírkamra falát borítják festmények, ám ezeken a csodálatos műalkotásokon rejtélyes barna foltok láthatók, amelyekből néhányat már Carter idejében is megfigyeltek. De sem akkor, sem azóta nem sikerült megfejteni, hogy valójában milyen természetűek és honnan erednek.

A tervek szerint az öt évig tartó munkálatok során az első két évben ezekre a kérdésekre próbálnak választ találni, majd a következő 3 évben olyan megelőző, konzerváló munkálatokat végeznek, amelyek nagyszámú látogató esetén is megóvják a sírhely fizikai állagát.

(Discovery News)

röviden

MÚMIATALÁLKOZÓ. Anémeterszági Kassel városában az Ottoneum Múzeum egyedülálló kiállítással várja az érdeklődőket. A gyűjtemény, mely halotti kultuszokkal foglalkozik, közel hetven, a világ minden tájáról származó múmiát mutat be. A mumifikálásnak több évezredes hagyománya van szerte a világon. A kiállítás az eljárás technikai történetét kívánja bemutatni, vagyis azt, hogy a világ különböző részein milyen módon mumifikálták halottaikat az ott élő népek. A közhiedelemmel ellentétben nem az egyiptomiak voltak az elsők, akik halottaikat így módon kikészítették a túlvilági életre, hanem őket több dél-amerikai indián kultúra is megelőzte. Szép számban találtak ugyanakkor természetes módon mumifikálódott tetemeiket is, részben jégbe fagyva, részben az Andok magashegységi, sivatagos klímáján teljesen kiszáradt és jó állapotban fennmaradt tetemeiket is. A kiállításon állatmúmiákat is bemutatnak.

ELTŰNŐ HAWAII TENGERPARTOK. Hawaii több szigetén, elsősorban Kauai és Oahu pusztulófélben vannak a homokos tengerpartok, melyeket erős erózió veszélyeztet. A geológusok az okok között említik az emberi tevékenységet, a tengerparti védőgátak és hullámtörők építését, de a fokozatosan emelkedő tengerszintet is. Miközben Hawaii Nagy-szigetén a tengerbe ömlő láva gyarapítja a sziget területét, másutt az óceán újabb és újabb földdarabokat vesz vissza. Hawaii az Egyesült Államok egyik legfontosabb turistaparadisoma, s a legjobban éppen a gyönyörű homokos partok kedvéért jönnek ide. A partszakaszok eróziója környezeti veszélyeket is rejt magában, hiszen e helyek sok állatnak és növénynek nyújtanak természetes élőhelyet. Az itteni homokba rakja tojásait a levesteknős, de a súlyosan veszélyeztetett hawaii barátfoka is ezeken a partokon szüli meg kölykeit.

NEM IS ANNYIRA REMÉNYTELEN. A kutatók hatalmas jelentőséget tulajdonítanak annak az új felfedezésnek, amit a Jósavető közelében levő Kossuth-barlang Reménytelen-szifonjában tettek. Az Amphora Búvár Klub kutatói nemrégiben, több éves erőfeszítések után, átjutottak egy vízzel teli barlangjáraton, vagyis szifonon. A szifon egy hatalmas terembe vezet, melyben egy tó is található, de két száraz járat is kiágazik belőle. A barlang jelenleg ismert hossza másfél kilométer, de a vízgyűjtője több mint 25 négyzetkilométer, így a szifonon túl még több kilométernyi ismeretlen járat várja a kutatókat.